

Globalization: cultural implications of migration processes of women

Tatyana LIPAI: *Minsk City Institute for the Development of Education, Department of Management and Economics of Education, Minsk, Belarus*

Olga VOLKOVA: *Belgorod National Research University, Social Work Department, Belgorod, Russia*

Abstract. Industrial, economic, scientific and cultural development was spread over the whole country, including distant rural areas. Self-contained, independent Soviet economy called for a differentiation in industry and education. To provide for the new demands new educational establishments were being built, new specialists in various fields of industry and science were being prepared. Women were encouraged to work in the system of science and higher education. The greatest influx of women to Russian science occurred soon after World War II.

Along with educating local qualified specialists – the process that went extremely slowly and painfully due to a variety of reasons – scientists from the centre were sent to the provinces. In the republics professional cultures grew into a symbiosis of various subcultures which co-existed and co-operated, thus affecting gender stereotypes. That was a powerful factor of cultural progress. In the scientific institutions none of the national cultures could claim for the domineering role – mutual integration could not allow for that.

Right before the deconstruction of the USSR and soon after that there started contrasting processes. Under the effect of the centrifugal forces women-scientists and their families began to return to their motherland. Several years have passed since a decrease in the influx of migrants from the former Soviet Union to the Russia. Now it is high time to find out, to what degree the rights of migrated women-scientists have been violated both in everyday life and in the professional sphere.

The project is aimed at the solution of the research problem — contemporary forms of discrimination against women-scientists, having experienced migrations to the Soviet Union republics and then from NIS to Russia.

Methods of research: generalization of official documents, literature; analysis of statistical data; biographical interview with

women-scientists — representatives of migration streams, illustrating cases of discrimination, connected with the life of women in the republics, with the preservation and loss of their own ethnos' spiritual life objects and phenomena, other ethnic cultural traditions acquisition.

Keywords: migration processes, women, gender stereotypes

Globalizimi: implikimet kulturore të proceseve migruese të grave

Tatyana LIPAI: *Instituti i Minskut për Zhvillimin e Arsimit, Departamenti i Menaxhmentit dhe Ekonomisë së Arsimit, Minsk, Bjellorusi*

Olga VOLKOVA: *Universiteti Kërkimor Kombëtar i Belgorodit, Departamenti i Punës Sociale, Belgorod, Rusi*

Abstrakt. Zhvillimi industrial, ekonomik, shkencorë dhe kulturor ishte shpërndarë në të gjithë shtetin, përfshirë edhe zonat e largëta rurale. E vet-mbajtura, ekonomia sovjetike e pavarur thirri për një ndryshim në industri dhe edukim. Që të përmbusheshin kërkesat e reja, institucione të reja edukuese filluan të ndërtohen, specialistë të rinjë në fusha të ndryshme të industrisë dhe shkencës filluan të përgatiten. Gratë u inkurajuan të punojnë në sistemin e shkencës dhe arsimit të lartë. Hyrja më e madhe e grave në shkencën ruse ndodhi menjëherë pas Luftës së Dytë Botërore.

Bashkërisht me arsimimin e specialistëve lokal të kualifikuar - proces ky që u zhvillua shumë ngadalë dhe dhimbshëm për arsye të ndryshme - shkencetaret nga qendra u dërguan nëpër provinca. Nëpër republika u rritën kultura profesionale në një simbiozë të sub-kulturave të ndryshme që bashkë-ekzistuan dhe bashkëpunuan, kështu duke ndikuar stereotipet e gjinive. Ky ishte një faktor i fuqishëm i progresit kulturor. Në institucionet shkencore, asnjë nga kulturat kombëtare nuk mund të proklamonte për një rol dominues - integrimi i përbashkët nuk mund ta lejonte këtë.

Pak para se të bëhej shkatërrimi i Bashkimit Sovjetik dhe shumë shpejt pas kësaj, filluan proceset kontradiktore. Nën efektin e forcave centrifugale femrat-shkencëtare dhe familjet e tyre filluan të ktheheshin në atdheun e tyre. Disa vite kanë kaluar që nga një rënie e fluksit të migrantëve nga ish-Bashkimi Sovietik deri te Rusia. Tani është një kohë e përshtatshme, se në çfarë shkalle të drejtat e grave-shkencëtare të migruara janë dhunuar, në të dyja sferat, atë të përditshme dhe jetën profesionale.

Projekti fokusohet në zgjidhjen e problemeve të kërkimit - forma të përkohshme të diskriminimit ndaj grave-shkencëtare, që kanë përjetuar migrime në republikat e Bashkimit Sovietik dhe pastaj nga NIS në Rusi.

Metodat e kërkimit: Përgjithësimi i dokumenteve zyrtare, literaturës; analiza e të dhënave statistikore; intervista biografike me gratë-shkencëtare - përfaqësueset e përcjellëseve të migrimit, tregimi i rasteve të diskriminimit, të lidhura me jetën e grave nëpër republika , me ruajtjen dhe humbjen e etnosit të tyre shpirtëror mbi objektet dhe fenomenet, tradita të tjera etnike kulturore.

Fjalë kyçe: proceset e migrimit, gratë, stereotipet gjinore